

Kvartersparker

Kvartersparker är bostadsnära grönytor för möten, lek och samvaro i kvarteret.

Bilder från Pålsundsparken och Färgargårdstorget

21. Anders Franzéns park

Historik

Den nya stadsdelen Hammarby Sjöstad började utföras 1998. Parken färdigställdes under 2014 och var tänkt att knyta ihop Hammarby Sjöstad med befintliga bostäder i Danviksklippan.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark, lekpark

Storlek: 1,6 ha

Innehåll: Parken är utformad som en långsmal park med tydliga entréer. Parken består av två olika nivåer som binds samman av en lång bänk. I den norra delen av lekplatsen finns ett skeppsvarv i miniformat, en verkstad med maskiner, ett snickeri, en bogserbåt men även ett stort klätternät (3). I den västra delen finns gungor och en stor barnhage (4). I lekparken finns också en skatepark (2). I östra delen finns en lugn hängyta. I anslutning till parken finns också en hundrastgård (7) och en tillfällig lektyta (8). Ner mot vattnet finns trädäck och sandtytor (5) med dusch.

Analys

Grön karaktär: Anders Franzéns Park är en mångsidig park som riktar sig till flera olika grupper. Entréerna upp mot Danviksklippan skulle behöva tydliggöras. Temalekplatsen med sina platsbyggda lekredskap är unik, och en tillgång för hela staden. Specialbyggda lekredskap kräver hög skötselnivå och det behöver avsättas driftsbudget för detta. Variationen mellan hög skötselnivå och en mer vildvuxen karaktär är viktig att bevara. Möjligheten att bygga en förbindelse från parken till Nacka bör utredas.

1. Fotbollsplan, 2. Skatepark, 3. Temalekplats, 4. Lek, 5. Strand, 6. Gräsyta, 7. Hundrastgård, 8. Tillfällig lekplats. Skala 1:2000.

Grönt vardagsrum: Parken är med sin unika temalekplats ett utflyktsmål för hela staden. Parken vänder sig mest till barn, men skulle kunna vända sig till en bredare publik i området. Pga. bristen på bollytor i Hammarby Sjöstad var det angeläget att parken försågs med en bollyta (1). Skateparken är utformad för att passa fler aktiviteter och åkdon vilket gör att den riktar sig till fler. Generellt brukar skateparker och fotbollsplaner mestadels nyttjas av killar, om detta är fallet även här är värt att undersöka. Hundrastgårdens sociala värden och potential som mötesplats skulle kunna förbättras.

Lekplatsen som föreställer ett gammalt båtvarv är ett populärt besöksmål.

Ekologisk infrastruktur:

Anders Franzéns park är tydligt strukturerad med hårdgjorda ytor med insprängd grönska. Den vildvuxna slänten och ruderatmarken vid stranden fyller en viktig funktion för den biologisk mångfalden så också de gräsytor, planteringar och träd som finns i parken. Planteringarna i parken skulle kunna utvecklas så att de innehåller större artrikedom. Det är viktigt att värna de träd och buskar som finns i parken, tex ek vid stranden, videplantering och havtornshäckar. Gräsytan (6) skulle kunna utformas tydligare för att ta hand om dagvatten och få en mer varierad gräsvegetation.

Möjligheter att vistas i olika nivåer och informella sittplatser gör att parken används av fler grupper.

Bevara:

- Unik temalekplats
- Lugn del av parken mot vattnet
- Skuggande träd
- Variationen av sittmöjligheter
- Obokningsbar bollplan, multifunktion
- Naturlig slänt
- Berghällar, berg i dagen
- Upplevelsen av naturmiljö

Vårda:

- Budgetera för hög skötselnivå i temalekplatsen
- Se över salixplanteringarna så de inte blir otrygga
- Öka diversiteten i planteringarna
- Förbättra sittplatser runt bollplanen

Utveckla:

- Skapa bättre koppling upp mot Danviksklippan
- Utveckla möjligheterna till jämställt användande av skateparken
- Hundrastgården till en mötesplats
- Gräsytan till att ta hand om dagvatten och få en mer varierad gräsvegetation
- Ny förbindelse till Nacka via bergsbranten utefter Danviksklippan
- Utred möjligheten att tillföra toalett och dricksvatten

Bollplan med naturlig slänt upp mot Danviksklippan.

22. Anna Lindhs Park

Historik

Parken anlades på 1980-talet i samband med bebyggelsen i kv Hamnavkten. Parkens tidigare namn, Vintertullsparken syftade på tullen vid Hammarby Sjö. Kajområdet blev allmänt tillgängligt i mitten på 1990-talet då det fick ny markbeläggning, möblering och belysning. Samtidigt upprustades parken och fick nuvarande utformning. Parken fick sitt nuvarande namn 2013.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark

Storlek: 1,4

Innehåll: Parken består av stora gräsytor med korsande raka gångvägar. Längs dessa finns grupper av planterade träd och en del buskplanteringar. Ett prydande inslag är grupper av perennrundlar som omges av planteringsräckor. Gångstråken ansluter till promenadstråket längs Hammarbykajen (1). I parkens norra mitt finns en boulebana och odlingslådor (3).

Analys

Grön karaktär: Parken har ett tydligt formspråk, men den är väldigt öppen mot kajen och exponerad för blåst. Kanten mot kajen skulle behöva utvecklas för att rama in parken utan att förstöra utsikten mot Hammarby kanal. Generellt behövs parkens rumslighet ses över och fler intima rum skapas med hjälp av växtlighet och belysning. Ytan med boule och odling skulle kunna utvecklas med en lektya och ett utegym. Parallellt med kajen har en längsgående stig trampats upp en bit in på gräsmattan. Denna bör permanentas då den användas flitigt. Hur ytorna i parkens kanter (4) är disponerade skulle behövas ses över. Känslan av vad som är privat och vad som är offentligt är

otydlig i denna del. Odlingen skulle med fördel kunna placeras här. Gräsytorerna är i behov av upprustning. I och med den nya tunnelbanan kommer förmodligen besöksstrycket att öka på parken, därför behöver parken utvecklas med fler aktiviteter och det privata och offentliga förtydligas. Parken har ett kulturhistoriskt värde som en postmodernistisk park.

Grönt vardagsrum:

Parkens sittplatser är placerade längs stigarna och vid kajpromenaden. Att utveckla olika typer och fler sittplatser skulle vara välgörande för parken. Det skulle även vara önskvärt att tillföra regn- och vindskydd på vissa ställen i parken, exempelvis vid en ny lekplats. Odlingen är viktig att behålla då den tillför aktivitet och användning till parken.

Ekologisk infrastruktur:

I parken är det viktigt att bevara de stora träden, pilarna, popplarna, hästkastanj och ekarna. Buskagen av vide är fina men skulle behöva begränsas i sin utbredning. Att bevara odlingen i parken är viktigt. Att utreda möjlighet att anlägga ängsmark på vissa delar av parkens gräsytor skulle öka parkens ekologiska värde, även att skåla gräsytorerna så att de kan fungera som översvämningssyta för dagvatten.

1. Kajpromenad 2. Vintertullstorget, 3. Boulebana och odling, 4. Gräsytor bakom buskar med upptrampade stigar. Skala 1:2000.

Parken ligger vid Norra Hammarbykajen.

Smitväg som skulle kunna permanentas.

Gräsyta möjliggör spontanfotboll.

Bevara:

- Parken som viktigt grönt avbrott längs kajpromenaden med viktigt kulturhistoriskt värde
- Stora träd och perennplanteringar
- Stora flexibla gräsytor
- Odlingen

Vårda:

- Pilbuskarna som har vuxit sig stora

Utveckla:

- Lekplats och utegym i parken
- Den upptrampade stigen längst kajen till en permanent gångyta
- Tillsammans med de boende de smala ytorna mellan hus och kajpromenad (4)
- Förtydliga offentliga och privata ytor
- Kanten mot kajen för att rama in parken men även rumsligheten inuti parken
- Fler och olika typer av sittplatser
- Vind och regnskydd
- Ängsmark på vissa gräsytor
- Gräsytorna genom att skåla dom för dagvatten-/skyfallshantering samt eventuellt konstbevattning

23. Ansgarieparken

Historik

Namnet Ansgarieparken kommer från "Sällskapet för främjandet av kyrklig själavård" som hade en kyrksal, Ansgariekyrkan i ett bostadshus på Brännkyrkagatan 88. Den Wirwachska malmgården som ligger i parken byggdes på 1770- talet. En mindre lekplats anlades här i slutet på 1940-talet.

Beskrivning

Storlek: 0,6 ha

Karaktär: Kvarterspark

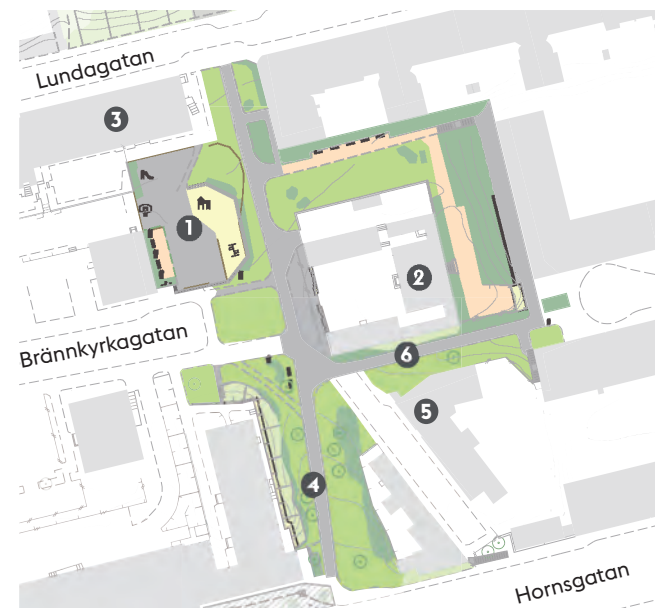
Innehåll: Parken är ett kommunikationsstråk mellan Hornsgatan och Lundagatan (4). Parken förbinder också västra delen och östra delen av Brännkyrkagatan med varandra (6). Här finns träd och rikligt med buskplanteringar längs bergssidorna. I parkens nordvästra del finns en liten lekplats med gungor, lekställning och rutschkana.

Analys

Grön karaktär: Parken som är ett viktigt gångstråk i både öst-västlig och nord-sydlig riktning är grön och lummig men upplevs samtidigt som en trafikplats centralt där de olika gångvägarna korsas. Entréplatsen till malmgården skulle behöva utvecklas för att bli en del av parken som helhet. Blomprakt skulle kunna tillföras den centrerade gräsytan och sambandet till malmgården stärkas för att förbättra parken. Entrén från Hornsgatan skulle behöva lyftas fram genom att öppnas upp och tillföras belysning. Entrén från Lundagatan skulle kunna utvecklas så att den bättre hänger ihop med parken norr om malmgården. Många trappor är i behov av upprustning och lekplatsen är också i behov av upprustning. Hela parken, men särskilt lekplatsen skulle behöva ett program för upprustning.

Grönt vardagsrum: Lekparken ligger tryggt avskild från bilar och är välanvänd av både skola och förskola i närheten. Lekytan skuggas av träden som omgärdar platsen och murar, buskage och terräng bidrar med lekmöjligheter som riktar sig till fler grupper av barn. Resten av parken används däremot inte till mycket annat än kommunikationsstråk. Slänten öster om malmgården är svårskött och den smala passagen mot huset är mörk och kan upplevas otrygg. Här skulle bättre belysning kunna göra platsen tryggare.

Ekologisk infrastruktur: Den höga andelen grönyta är bra för infiltration och de många blommande och bärande buskarna gynnar småfåglar. De asfalterade gångytorna skulle kunna bytas ut mot grus för ökad infiltration. De gröna ytorna mot gångvägar och längs fasader skulle kunna innehålla fler blommande inslag såsom ängsplanteringar eller ett lökprogram. Buskar, träd och gräs bedöms som helhet ha en viss luft-, buller- och mikroklimatreglerande funktion.

1. Lekplats, 2. Wirwachska malmgården, 3. Lundaskolan, 4. Gångväg mellan Hornsgatan och Lundagatan, 5. Förskola, 6. Gångväg som förbinder Brännkyrkagatan. Skala 1:2000.

Entréområdet vid malmgården skulle kunna utformas så att det bättre blir en del av parken.

Gångvägen som förbinder Hornsgatan med Lundagatan är rik på grönska.

Bevara:

- De stora, vackra träden
- Fina murar och trappor
- Det rika mellanskiktet som finns i parken
- Andelen grönyta i parken

Vårda:

- Upplevelsen av en bilfri park
- Upplevelserik lekyta med växtlighet och skugga
- Sittplatsen i bra och skyddade lägen genom upprustning och komplettering av sittplatser
- Platsens kulturhistoriska värden genom att bättre koppla den till de kulturhistoriska byggnaderna

Utveckla:

- Ett program för upprustning av hela parken tillsammans med boende och skolbarn i kvarteret
- Entrén från Hornsgatan genom att öppna upp och tillföra belysning
- Sambandet med malmgården
- En ny trappa från diagonalen ner mot Hornsgatan.

Lekparken är skuggig och avskild.

24. Axel Landqvists Park

Historik

Den lilla täppa som tidigare fanns i anslutning till sjukhemmet i kv Oron på Åsögatan utökades 1986 till sin dubbla storlek genom att en mängd parkeringsplatser togs bort. Den nya parken utformades med lekytor, sittplatser och rosplanteringar. Parken fick samtidigt sitt nuvarande namn. En upprustning av parken genomfördes 2008. De åtgärder som genomfördes var förnyelse av lekplats, gräsytor och beläggningar, förnyring av vegetationen och uppsättning av nya parksoffor.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Den inre delen av parken består av gräsytor med stora träd, en stor rosplanterad rabatt (2) och korsande gångstråk. Mitt i parken har ett café etablerats (3). Längs parkens ytterkanter finns rosplanteringar och buskplanteringar som mot gatan är friväxande och mot fasader formklippta stenlagda nischer med soffor. I den västra delen finns en lekplats (1) med gungor och sandlåda. Den västra delen av parken är upphöjd och avskild från gatunivån med hjälp av stödmurar och trappor. Mot Nytorgsgatan finns ett rött plank och längs Åsögatan finns trädplanteringar på den breda trottoaren. Fyra stora lindar och två hästkastanjer dominerar parken.

Analys

Grön karaktär: Parken har en gång varit en temapark med rosor. De stora uppvuxna träden är en fin kvalitet och den sneddande gångvägen mot Nytorgsgatan utgör ett bra och säkert gångstråk. Trädplanteringarna på den breda trottoaren längs Åsögatan förlänger parken

ut mot gatan. Parken ligger inom ett område där det är brist på kvartersparker. För att kompensera denna brist bör parkens skötsel vara intensiv och upprustning ske så fort behov uppstår. Rumsligheten i den västra delen är tydliga. Det östra rummet är mer otydligt. Strukturen i parken är bra, men parken är i behov av upprustning. Planteringarna skulle behöva ett lyft och gränser mellan gräsyta och gångytor förtydligas med en fris för att parken ska se mer ordnad ut. Gräsytorerna behöver ses över och kompletteringssås. Lekparken skulle behövas utökas.

Grönt vardagsrum: Parken besöks huvudsakligen av närboende och personer som rastar sina hundar. Parken har många kvalitéer och många som använder parken, bland annat finns många sittplatser, odling, en lekplats och café med uteservering. Parken har trots detta en lugn och privat karaktär som ska värnas. Lekplatsen riktar sig mot yngre barn och lekvärdena behöver stärkas. Man kan sitta i både sol och skugga och på många ställen men fler typer av sittplatser än bara parksoffor skulle vara bra för parken. Parken saknas offentlig toalett.

Ekologisk infrastruktur: Parken har många stora blommande och bärande träd bl.a. alm, lind, kastanjer samt oxel och fågelbär. Det finns täta buskage i parkens kanter som är bra för småfåglar men även för rumsligheten och lekvärden. Det finns blommande rosor som nyttjas av pollinerare. Även odling finns i parken. Vid lekplatsen finns större lövträd som skuggar sommartid. Parkens ekologiska värden skulle kunna ökas genom att utveckla busk- och perennplanteringarna med mer artrikedom och blommande och bärande buskar.

1. Lekyta, 2. Rosenplantering, 3. Café.

Skala 1:1000.

Lekparken är mjukt inbäddad i grönska.

Rosplanteringen i parken östra del, men också exempel på att ytor mellan gångväg och gräs behöver förtydligas.

Bevara:

- Rosenplanteringen
- Stora skuggande träd
- Caféet
- Stadsodling

Vårda:

- Parken med hög skötselnivå pga. det stora slitaget
- Perennplanteringarna, rosenplanteringen och busktytorna
- Tillför lite friser och kanter runt gräsmattan så att det ser lite ordnat ut
- Gräsytorna
- Bänkarna
- Ta bort dricksfontän

Utveckla:

- Utöka lekparken, flytta gångvägen lite österut så att lekplatsen blir större, ett nytt program
- Ta bort pissoar och uppför en ny toalett för båda könen
- Fler typer av sittplatser
- Öppettiderna för kiosken
- Diversitet i busk- och perennplanteringar
- Upprusta rosplanteringarna

Odlingslådor som sköts av de boende.

25. Barnängsparken

Historik

Nuvarande parkutformning tillkom i början av 1990-talet, i samband med kringliggande bebyggelse.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark

Storlek: 0,5 ha

Innehåll: Parken består främst av öppna gräsytor som genomkorsas av gångstråk. En lindallé leder upp till Barnängens gård. Dagvattenhantering finns i form av en rännal (1) i storgatsten längs västra kanten. Det finns också en inhägnad lekplats (3) med små vita lekstugor, gungor och balansspänger i den halvmåneformade ytan söder om Barnängens gård (4).

Analys

Grön karaktär: Parken innehåller upp trampade gångvägarna som skulle kunna permanentas till små stigar med stenmjöl. Gräsytor i parken är i behov av upprustning, liksom även ytorna i lekparken. Att få till planteringar eller gräs i lekytan är svårt, däremot kan blommande buskar planteras utanför lekytans staket. Staketet bör också bytas till ett trästaket som anknyter till karaktären vid Barnängens gård. Det borde undersökas om det går att öppna upp parken mot Barnängens gård. Dagvattenrännan och allén skulle kunna tydliggöras med blommande perennplanteringar. Den upp trampade gångvägen längs med kajen skulle kunna göras permanent och i samband med det behöver vegetationens placering ses över. När man rör sig utmed bostadshusen bör vegetationen fungera som ett skydd mellan bostadshusen och gångvägen, idag är det tvärtom.

Grönt vardagsrum: Lekplatsen används mycket av förskolor och skulle kunna utökas och utvecklas ytterligare. Odling i parken skulle också kunna utredas. Barnängsparken har bättre rumslighet än Anna Lindhs park, vilket gör att fler nyttjar gräsytan till picknick här. Här rör sig också många cyklister, vilket ibland leder till konflikter mellan gående och cyklister.

Ekologisk infrastruktur: Det är viktigt att bevara den stora arealen icke hårdgjord yta, särskilt gräsytan utmed dagvattenrännan är viktig och kan fungera som översvämningssyta. Gräsytan kan utvecklas med lökplanteringar för att få mer blomning och upplevelsevärden över större del av året. Den biologiska mångfalden skulle kunna ökas i hela parken genom att öka andelen planteringar med blommande och bärande buskar och perenner. I slänten (2) skulle en ängsyta kunna anläggas och fler buskarter planteras.

1. Rännal, 2. Slänt, 3. Lekplats, 4. Barnängens gård.
Skala 1:2000.

I parken finns lekpark i skugga med lekstugor.

Rännadal.

Informella gångvägar över gräsytan i Barnängsparken.

Bevara:

- Den infiltrerande gräsytan
- Trädallé som ramar in parken
- Utblick mot kanalen
- Lekmiljö
- Skuggande träd
- Parkens funktion som översvämningsyta

Vårda:

- Gör upp trampade stigar permanenta
- Gräsytan

Utveckla:

- Utöka lekytan och höj lekvärdet
- Öppna upp mot Barnängens gård
- Finare staket runt lekytan och blommande buskar
- Odling och lekredskap i samråd med boende och förskole-verksamhet
- Perennplanteringar under träden i allén
- Perennplanteringar vid dagvattenrännan
- Gräsytan med ängs och lökplanteringar
- Slätten med fler buskarter och äng

26. Bergsgruvan

Historik

Parken anlades mellan åren 1941-1946. Målsättningen var att i första hand skapa en lekpark för de många barn som bodde i de omkringliggande hyreshusen. Parkanläggningen är ritad av Erik Glemme. Parken byggdes om 1992, då den tillgänglighetsanpassades och försågs med specialbyggda lekredskap och även en grotta med gruvkänsla. Tidigare bedrevs här parkleksverksamhet.

Beskrivning

Storlek: 2,1 ha

Karaktär: Kvarterspark 1940-tal och 1990-tal.

Innehåll: I parken finns en lekplats med specialdesignade lekredskap för att passa barn med funktionshinder (1). Här finns även bollplan (2), duschbad och en cykelslinga (4). För övrigt består parken av böljande öppna gräsytor med inslag av träd och buskar av varierande arter. Flera av träden är gamla och mycket stora. I parkens norra del finns ett mindre område av naturkaraktär med en del klipphällar (3). I sydvästra delen går ett viktigt gång- och cykelstråk som förbinder Södra Stationsområdet med Tantolunden.

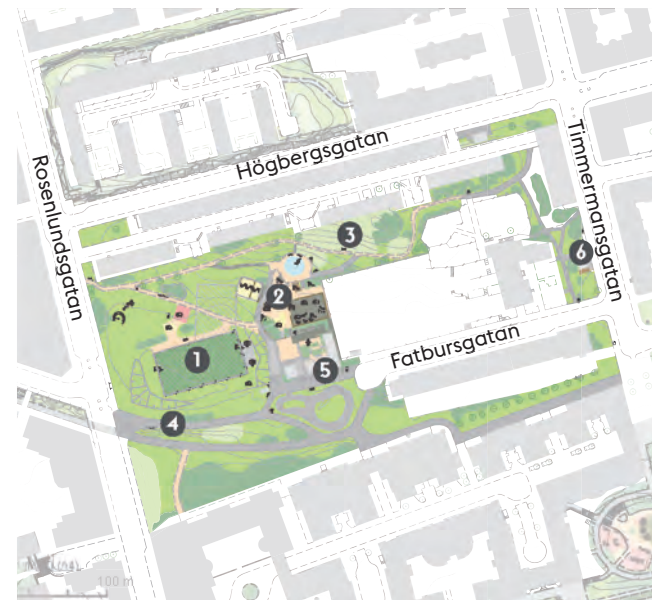
Analys

Grön karaktär: Bergsgruvan är en central viktig park med stort kulturhistoriskt värde och med bra grundkvaliteter så som fina rumsligheter, vackra stora träd och väl anpassad lek. Bergsgruvans parkrum upplevs vackert mellan träden från Rosenlundsgatan medan entréerna från Timmermansgatan behöver förbättras. Parken behöver kopplas ihop med Tantolunden bättre så att passagen däremellan upplevs tryggare. Det nordvästra hörnet skulle kunna göras

om till en fin och identitetsskapande entréplats från Rosenlundsgatan. En koppling från Rosenlundsgatans övre nivå ner till parkens sydvästra hörn skulle vara bra för att öka parkens tillgänglighet och förbättra flödena i området.

Grönt vardagsrum: Lekplatsen är omtyckt och välbesökt och används dagligen av stora mängder barn, både förskolegrupper och skolklasser. Det stora besöksstrycket gör att lekparken är i behov av upprustning. Parken är en social mötesplats med aktiviteter som bollspel, duschbad, lek, flexibla gräsytor samt ett antal verksamheter så som förskola, scoutkår och thaikiosk. Ytorna kring dessa behöver ses över (5, 6) och även konstgräsytan (1) behöver rustas. Det finns vistelsestödjande funktioner så som wc och tak men leken är småbarnsinriktad. Södra delen av parken är mörk och skulle behöva bättre belysning. Det behöver tillföras sittplatser i delar av parken.

Ekologisk infrastruktur: I Bergsgruvan finns många stora träd och slänter med treskiktsvegetation och den är en potentiell spridningskorridor om en grön koppling skapas i förlängningen mot Tantolunden. I parken finns också täta buskage och bärande och blommande träd och buskar. Grönytor och stora breda lövträd finns som dagvattenhanterande inslag. Grönytorna i lågpunkt skulle kunna utvecklas och de ekologiska värdena i naturmarkspartiet skulle kunna öka. Den lilla triangelformade parkytan i det sydvästra hörnet söder om gång- och cykelvägen (4) skulle kunna bli en liten naturvärdespark med rik frodig grönska och stor artrikedom.

1. Bollplan, 2. Lekplats, 3. Naturparti, 4. Gång- och cykelstråk, 5. Scoutlokal, 6. Thaikiosk. Skala 1:4000.

Entré norrifrån från Rosenlundsgatan, skulle kunna utvecklas till en tydligare entréplats till parken.

Fotbollsplan med konstgräs. Stora lindar i bakgrunden.

Bevara:

- Stora vackra träd
- Bergsgruvans fantastiska parkrum och dess skala
- Naturmarkskaraktär i slänterna med rikt mellanskikt
- Fin lekplats
- Olika typer av sittmöjligheter t.ex. de gula stolarna i parken

Vårda:

- Avsluta inaktivt brukaravtal och ta bort odlingslådor som inte sköts
- Rusta upp lekplatsen och konstgräsplanen

Utveckla:

- Bättre entréer till parken
- En grön koppling till Tantolunden
- Ytor kring scoutlokalen och thaikiosken
- Lekhusen med inredning och leksaker
- De ekologiska värdena i naturpartiet i norra delen av parken
- En naturvärdespark i det sydvästra hörnet av parken
- Parkens identitet, skapa en mer sammanhållen park
- Koppling mellan Rosenlundsgatan och parken
- Utred möjligheten att åter öppna en bemannad parklek

Lummig planskild cykel- och gångväg i parkens södra del.

27. Bjurholmsplan

Historik

Bjurholmsplan är en liten park som anlades med planteringar åren 1915-16. Parken lades om under 1920- och 30-talen och genomgick senare också förändringar i samband med trafikanordningar på 1950- talet. Den rustades senast upp 1997.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Kvarterspark, parktorg, 1920-tal.

Innehåll: Bjurholmsplan är en bostadsnära park med lek -och soltytor. Mittenpartiet utgörs av en stor gräsyta (3) med en gammal lönn och en liten kulle.

På sidorna löper breda grusade gångar som kantas av rosenhagtorn mot gatan. Längs gångarna finns många sittplatser (4), en del med bord. I norra delen finns en lekplats (1) med gungor, gungdjur, rutschbana och sandlåda. Ovanför lekplatsen står det cyklar (2) längs hela gatan, även i de södra delarna vid parkens entréer finns cykelställ. Parkeringsplatser (5) finns på både den östra och västra delen av parken.

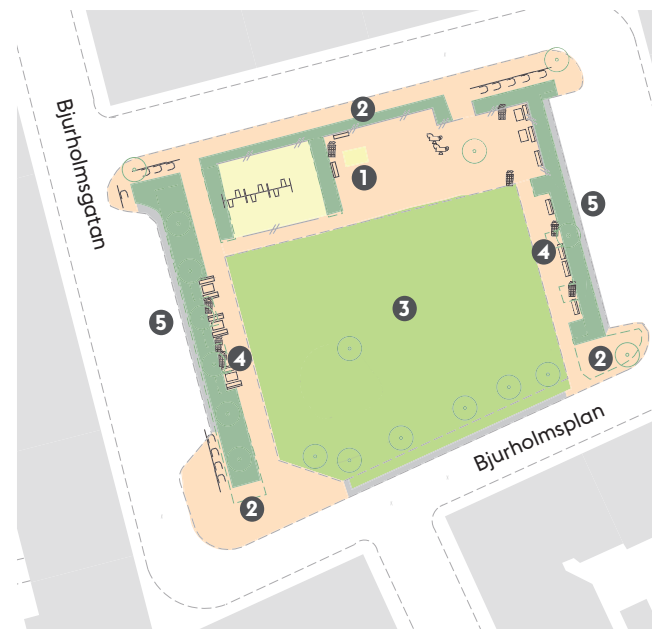
Analys

Grön karaktär: Parken har en mycket fin rumslighet och omringas av häckar eller rosenhagtorn i söder. Den södra kanten mot gatan skulle behövas ses över, gräset är i behov av upprustning och en häck skulle ytterligare öka parkens rumslighet och skydda gräset. Parken är belamrad med cyklar och har parkeringar som tar av parkens yta. Detta till trots är parken en liten grön oas. Cykelparkeringarna skulle kunna integreras bättre i parken genom att placeras och gömmas i häckar. Även en av parkeringsplatserna

skulle kunna bli cykelparkering istället för bilparkering. Lekplatsen behöver ses över och lekvärdena behöver stärkas.

Grönt vardagsrum: Parken nyttjas främst av de boende i närheten för lek, sol och picknick, men även att sitta ner vid bänkborden och bänkarna placerade vid parkens östra och västra sidor. Fler typer av sittplatser som t.ex. fler bänkbord och solstolar på gräsytan skulle öka användningen. Att belysa den stora lönnen, lekplatsen och strategiska platser skulle öka trivselen och tryggheten i parken.

Ekologisk infrastruktur: Den stora lönnen tillsammans med rosenhagtornen och buskarna som omringar parken är viktiga att behålla. Buskplanteringarna kan kompletteras med fler arter och mer blommande och bärande buskar. Holkar i träden är ytterligare ett sätt att stärka de ekologiska och pedagogiska värdena. Lekplatsen kan tillföras mer grönska.

1. Lekplats, 2. Cykelställ, 3. Gräsyta, 4. Sittplatser, 5. Bilparkering. Skala 1:1000.

Lekplatsen i norr.

Gräsyta med en stor gammal lönn på en kulle.

Bevara:

- Den fina rumsligheten i parken
- Stora träd
- Blommande träd

Vårda:

- Gräsytan
- Planteringarna
- Kanten mot söder

Utveckla:

- Ta fram ett helt nytt program för parken med aktiv dialog med de boende
- Cykelparkeringar
- 1920-talskaraktären
- Återplantera kastanj i sydvästra hörnet

Sittplatser med bord längs den västra kanten.

28. Blecktornsplan

Historik

Parken anlades 1927-28 som en central och viktig del i bostadsområdet Lilla Blecktornsområdet. Hela området är idag blåklassat av Stockholms Stadsmuseum.

Beskrivning

Storlek: 0,3

Karaktär: Kvarterspark, bostadsnära park

Innehåll: Uppe på en höjd ligger den lummiga och kuperade park, som bildar en innergård mellan huskropparna. Den är naturligt anlagd med gräsmattor, höga träd, buskage (2) och berg i dagen. En gångväg som avslutas med en trappa (1), leder genom västra delen fram till Notvarpsgränd som delar området i två delar.

Analys

Grön karaktär: Blecktornsområdet är en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Det offentliga parkrummet upplevs särskilt i den östra delen som intimt och privat, en typisk ”trädgårdspark”. De boendes möbler finns utsatta vilket förstärker känslan av privat bostadsgård. Det finns en gammal rosplantering (3) i behov av upprustning. Dess placering behöver ses över för att kunna öppna upp och tillgängliggöra den östra delen mer för allmänheten. En del av de äldre buskarna, som doftschersmin är i behov av förnygring. Helheten störs av att det förekommer diffusa kanter mellan olika

typer av ytor och grösytor är i behov av upprustning. En översyn av cykelparkeringarna behövs, gärna med komplettering av fler ordnade cykelställ. En skötselplan för hela området bör tas fram. Det är viktigt att bevara och återskapa kulturhistoriska element vid upprustning, jämför bevarande- och upprustningsplan för Rödabergen.

Grönt vardagsrum: Parken är en grön oas som främst används av de boende. Parken används mycket som sol, häng och grillplats. Hit söker man sig för lugn och ro. Tillgängliga sittplatser behövs. Idag sköts den östra delen av de boende via brukaravtal, detta bör bevaras men det är viktigt att platsen inte känns som en innergård utan som en offentlig park. Parken har tidigare haft en liten lekplats som har tagits bort, behovet av lek behöver utredas.

Ekologisk infrastruktur: Platsen har många stora träd som ask, lönn, alm och poppel men även äppelträd och blommande och bärande buskar som bör bevaras. Det behövs gallras och förnygringsbeskäras, både buskar och träd. På vissa platser skulle död ved kunna stå kvar, döda almar behöver dock tas bort. En trädvårdsplan behöver tas fram. För att öka de ekologiska värdena skulle fler fjärilsrabatter och ängar kunna skapas på vissa delar där det idag är gräsmatta. Även holkar kan sättas upp i träden.

1. Trappa, 2. Buskage, 3. Dålig rosplantering, 4. stamsyren och cykelställ. Skala 1:2000.

Den västra delen av parken upplevs som en lummig grön lunge.

Stora lövträd är viktiga att bevara.

Bevara:

- Den gröna lugna oasen
- De tidstypiska växterna
- Möjligheten att sitta i solen
- Möjligheten för de boende att sköta den östra delen
- Stora träd och den stora stamsyrenen (4)

Vårda:

- Gräsytor
- Dricksfontänen
- Trätrappan
- Gallra och föryngringsbeskär buskar, ej stamsyren (4)
- Komplettera och öka diversiteten i glesa buskage
- Låt död ved ligga kvar

Utveckla:

- Öppna upp den östra delen så att det blir en park också för allmänheten
- Utredda behovet av lek i området
- Förslag på utrustning som förstärker den hemtrevliga trädgårdskänslan
- Ta fram en skötselplan för området, som kan vara underlag för ev. brukaravtal eller för överlåtelse av förvaltningsansvaret till kringliggande fastighetsägare
- En trädvårdsplan
- Fjärilsrabatter och äng
- Holkar
- Fler cykelställ
- Tillgängliga sittplatser

Den nordöstra delen av parken upplevs som privat på grund av de olika möblerna, odling, grillar m.m.

29. Cornelisparken/Albert Engströms Trappor

Historik

Parken anlades 1941 med gräsytor, sittplatser och en trappförbindelse (1) ner till Renstiernas gata. Parken hette då Glasbruksklippan och hörde ihop med Glasbrukstjärnan. De båda parkerna anlades kring det nybyggda Hantverksinstitutet, som numera är skola. Sitt nuvarande namn fick parken år 2000. Parken rustades upp 2005. År 2007 restes en staty av Cornelis Vreeswijk (3) gjord av konstnären Bitte Jonason Åkerlund.

Beskrivning

Storlek: 0,1 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Parken ligger som yttersta utpost på Glasbruksklippan i hörnet av Katarinavägen och Renstiernas Gata. Mittendelen är en öppen gräsyta som omges av grusade gångar. Mot skolan (4) finns buskplanteringar och soffor. Mot branten finns staket och en träplatå (2) som kan användas som utomhusscen. I det nordvästra hörnet ligger "Predikstolen" (5), en liten upphöjd, plattlagd terrass som ramar in av skyddande murar. Här finns soffor och planteringar med buskar (tidigare perennplanteringar ritade av Walter Bauer).

Analys

Grön karaktär: Parken har flera fina utsiktsplatser med soffor längs promenadvägen mellan Mäster Mikael's Gata och Albert Engströms trappor. Parkens utformning är viktig för det kulturhistoriskt

värdefulla områdets karaktär. Parken är i behov av upprustning och många planteringar behöver kompletteringsplanteras. Kanterna mellan gräsyta och gångytor flyter ut i varandra och behöver ordnas upp med friser. Parken ligger inom ett område där det är brist på kvartersparker. För att kompensera denna brist bör skötseln vara intensiv och upprustning ske så fort behov uppstår. Det är viktigt att sly som skymmer utsikten tas bort. "Predikstolen" är ett fint inslag i parken, men den är i behov av upprustning, främst när det gäller planteringarna.

Grönt vardagsrum: Parken är en viktig resurs för den intelligande skolan men är främst ett uppskattat gångstråk mellan Katarina kyrka och Fjällgatan. Hit kommer man för att titta på utsikten eller att få en lugn stund, detta är viktigt att bevara. Ett väderskydd som ungdomarna kan använda istället för lusthuset i Glasbrukstjärnan vore en bra komplettering till platsen.

Ekologisk infrastruktur: Förutom den stora lönnen och askarna som finns i parken är slänterna viktiga med sin naturliga vegetation. Dessa skulle kunna utvecklas mer med fler arter och torräng och här skulle även holkar kunna placeras. Gräsytan vid bostäderna borde omvandlas till en artrik buskplantering. Vid komplettering av buskplanteringar eller finplanteringar är det viktigt att tänka på att skapa diversa planteringar med blomning som drar till sig bin och andra pollinerare.

1. Albert Engströms Trappor; 2. Utsiktsplats med träplatå, 3. Skulptur; 4. Friskola, 5. "Predikstolen", 6. Gräsyta mot bostäder. Skala 1:1000.

Skulptur av Cornelis Vreeswijk.

Stor lönn på gräsytan.

Bevara:

- Den fina skulpturen
- Utsiktsparken med sina kulturhistoriska värden
- Lugnet
- Stor lönn och askar
- Naturlig vegetation i slänter och vid trappa

Vårda:

- Parken med hög skötselnivå
- Gräsmattan
- Se över perennplanteringar vid "Predikstolen", rusta räcken och parksoffor
- Kompletteringsplantera rosplanteringen
- Avlägsna sly kontinuerligt utmed trappa och längs staket vid branten

Utveckla:

- Finplanteringar
- Friser mellan gräs -och grusytor
- Plantera artrika buskplanteringar i grönytan intill bostäder (6)
- Slänterna med fler arter och torräng och holkar
- Kompletterande sittplatser
- Vädskydd/tak som skyddar mot sol och regn

"Predikstolen" med utsikt över Stockholm.

30. Danviksklippan

Historik

Klippan bebyggdes i början av 1940-talet och parkområdet med lekplats och en plaskdamm tillkom då. I den branta terrängen ordnades gångvägsförbindelser med trappor och sittplatser. En utsiktsplats ordnades 1947 på den plats där en kvarn tidigare funnits.

Beskrivning

Storlek: 0,9

Karaktär: Kvarterspark, parkstråk

Innehåll: På Danviksklippans topp finns i anslutning till Hästholmsvägen en liten park som är uppdelad i tre olika lekrum (1), åtskilda av staket. I rummen finns gungor, sandlåda, volträcke mm. En cirkelrund plaskdamm har tidigare funnits. Idag är den ersatt med en plantering och sittplatser (2). Öster om lekplatsen finns en fin öppen gräsyta med solitärträd och enstaka picknickbord som omgärdas av smidesräcke. Gröna ytor finns även söder och väster om klippans bebyggelse. Ytorna är utformade som en naturlig park med uppvuxna träd. Här finns en gångväg med trappor och små sittplatser och en stor cirkulär utsiktsplats (3) med utsikt mot kanalen och Norra Hammarbyhamnen. I branten ner mot kanalen finns det odling och grillplats (4).

Analys

Grön karaktär: Danviksklippan är en bostadsnära, intim och småskalig parkmiljö. Det finns många stora, karaktärskapande träd t.ex. hästkastanj, ask och stora buskage med bland annat cotoneaster och syrén som är viktiga att behålla. Dessa behöver förnygringsbeskåras men också kompletteras. Lekplatsen behöver rustas och förnyas. Utsiktsplatsen behöver en totalrenovering

där möjligheten till förbättrad belysning och en permanent grill bör ses över. Parken ligger ganska isolerad uppe på sin topp och en bättre koppling ner till Henriksdalshamnen och Anders Franzéns park behövs. Även en nedre koppling i form av en träspång längst kanalen mot Nacka vore välgörande för hela området.

Grönt vardagsrum: Denna park används främst av de boende på Danviksklippan till sol, promenad, lek, utsikt, grill och odling. Det finns många sittplatser i parken, framförallt parksoffor och några enstaka picknickbord. Gräsyterna används både till solning och picknick. Vid odlingen och grillplatsen (4) sköter Stockholmshem området. Slänten ner mot kanalen används också av många som klättrar i branten. Vid upprustning av parken och framförallt lekplatsen är det viktigt att ha en dialog med de boende genom boenderådet.

Ekologisk infrastruktur: Förutom de stora träden som finns i parken så har den naturliga treskiktsvegetationen i slänten störst ekologiskt värde. Det är viktigt att behålla denna men även att skapa en trädvårdsplan för hela området med syfte att skapa ett olikåldrigt trädbestånd. Här finns idag lite död ved, men det kan med fördel utvecklas.

1. Lekplats, 2. Plantering, 3. Utsiktsplats, 4. Grill och odling. Skala 1:4000.

Stor gräsyta med picknickbord.

Lekpark med både sol och skugga.

Bevara:

- Smidesräckena både i slänt och runt gräsytan i parken
- Utsiktsplatsen
- Rumsligheten i parken
- Öppna infiltrerande gräsytor
- Stora träd
- Lekplatsen
- De höga ekologiska värdena i slänterna

Vårda:

- Utsiktsplatsen
- Räcken vid gångstigar i slänten
- Planteringen vid den gamla plaskdammen
- Låta död ved ligga kvar i slänten

Utveckla:

- Lekplatsen med ny lekutrustning och fler lekvärden
- Bättre koppling mellan Danviksklippan och Anders Franzéns park
- Träspång längs med vattnet till Nacka
- Komplettera med fler räcken vid gångstigarna i slänten
- Komplettera buskplanteringarna
- En trädvårdsplan

Små smitvägar längs branten med handledare.

31. Droskan

Historik

1938 började arbetena med att anlägga en lekplats i kvarteret Droskan och Droskhästen. Den blev senare parken Droskan. Samma år planterades också olika träd som poppel, oxel, kastanj, lönn och alm. Den abstrakta lekskulpturen "Tuffsen" sattes upp 1949. Den flyttades senare till Rosenlundsparken. En nygjord kopia är nu tillbaka igen. Parken byggdes om år 2005.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Kvarterspark, aktivitetspark

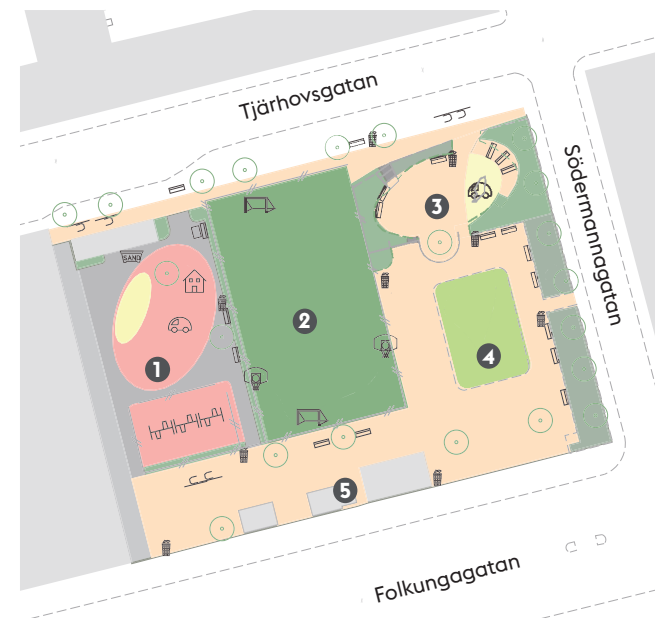
Innehåll: Park med stora träd, bollplan, lekytor och sittplatser. Nästan hela parken omsluts av staket och trädrader. Parksoffor och bänkar finns på flera ställen. Den östra delen, som är mest grönskande, ramar in av rabatter med planterade buskar, marktäckare, perenner och lökar. Här finns även en upphöjd gräsyta (4). På den grusade platån (3) finns lekskulpturerna "Fisken" och en nyttillverkad "Tuffsen". I parkens mitt har konstgräs lagts på den inhägnade bollplanen (2). Kring planen finns pelarekar och nya, vridbara sittmöbler. I parkens västra del finns en större inhägnad lekplats (1). Mot Folkungagatan står ett antal byggnader bl.a. kiosker, elnätstation och en pissoar (5).

Analys

Grön karaktär: Parkens existens är oerhört viktig i den täta stenstaden. Generellt är parkens intensiva delar, lek och bollplanen i behov av upprustning. Lekplatsen upplevs privat och det är oklart om den är förskolegård eller allmän lekplats. Den nyttjas till stor del som skolgård. Eftersom parken idag består av tre separata delar bör ett program tas fram för ny gestaltning och disposition. De stora, uppvuxna träden är karaktärskapande och ger platsen välbehövlig skugga och är viktiga att behålla. Parken ligger inom område där det är brist på kvarterspark. För att kompensera denna brist bör parkens skötsel vara intensiv och upprustning ske så fort behov uppstår.

Grönt vardagsrum: Parken och särskilt bollplanen används av Katarina Norra skola både för gymnastikundervisning och på raster. Lekplatsen i väster har ett intensivt användande. Många kringboende rastar sina hundar i parken. Vid utveckling av nytt program för parken är det viktigt att ha en dialog med de boende, förskolan och skolan. Parken har en viktig roll att spela som en grön oas.

Ekologisk infrastruktur: De ekologiska värdena i denna park är de stora träden och dessa är viktiga att behålla. Det finns även fina planteringar i den östra delen som är viktiga att återskapa vid nytt program. Att skapa växtlighet som är robust men också ger blomning och artrikedom till platsen är viktigt.

1. Lekplats, 2. Bollplan, 3. Grusad platå, 4. Upphöjd gräsyta och planteringar, 5. Kiosker och pissoar. Skala 1:1000.

Leksulptur "Tuffsen".

Den upphöjda grusade platån med bollplanen i bakgrunden.

Bevara:

- Parken, då det är brist på kvartersparker i detta område
- Smidesstaket
- Stora träd

Vårda:

- Träden utmed Tjärhovsgatan
- Parken med intensiv skötsel

Utveckla:

- Hela dispositionen av parken behöver ses över. Nytt program för hela parken, där lekparken inte känns så privat, bollplanen får fler användningar och aktiviteterna tydligt integreras i grönska bör tas fram
- Dialogprocess med boende, förskolor och skolor

Lekplats.

32. Eriksdalslunden

Historik

Eriksdalslunden är namnet på hela naturområdet från Ringvägen ner mot Årstaviken ända bort mot Södersjukhuset men är också namnet på den park som ligger mellan Söderledstunneln och Eriksdalsbadet. Bostadshuset i parkens nordvästra del byggdes år 2000. Parken nyanlades 2006 i samband med byggande av ett hotellöver Söderledstunneln. Spårområdet som parken gränsar mot i söder är ett gammalt industrispår.

Beskrivning

Storlek: 0,9 ha

Karaktär: kvarterspark

Innehåll: Parken sluttar från Ringvägen ner mot Eriksdalsbadet som ligger på andra sidan järnvägsspåren (5). I slutningen finns många stora träd, flera av dem är lönnar. Här finns också en sittplats med perennplanteringar. I parkens västra del finns fruktträd bevarade från de kolonilotter som tidigare fanns här. I öster övergår parken till ett gångstråk (2) med buskplanterade slänter.

Analys

Grön karaktär: Parken är lummig och slänterna ner mot parkrummet är vackra och ger parken en fin rumslighet. De stora träden i parken och de många buskagen gör parken skuggig, frodig och vindstilla. Det faktum att parken är nedsänkt i förhållande till kringliggande vägar gör att den blir en lugn sänka. Slänterna är vackra och fyllda med lökblomning på våren. Perennplanteringen behöver ses över. Trapporna ner till parken är i bra skick. Gångvägen i östra delen av parken leder bara till en brant trappa där det inte

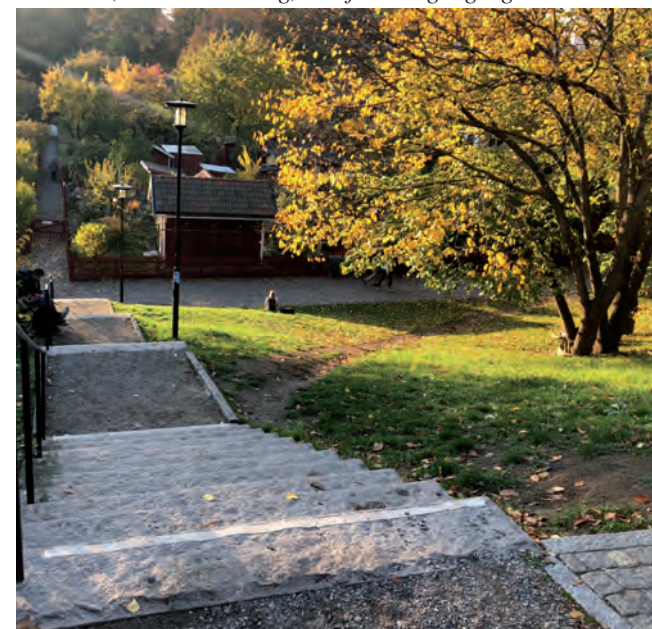
går att komma vidare ner till Årstaviken. Den bristande kopplingen i nord-sydlig riktning behöver åtgärdas. Det fanns tidigare en bro över spårområdet och det bör utredas om denna koppling kan återskapas för att förstärka det viktiga sambandet ner mot Årstaviken. Entrén från Gräsgatan är otydlig och hela gatumiljöns koppling till parken och rörelsen över slänten behöver ses över. Det finns också en informell gångväg (7) över spåren och vidare ner mot Årstaviken. Denna bör om möjligt byggas om till en formell gångväg med bättre tillgänglighet och belysning.

Grönt vardagsrum: De kolonilotter (1) som finns i parken tillför blomprakt och aktivitet men skulle kunna bidra mer till parken om koloniområdets gångvägar öppnade upp sig mer mot parken. Att få till bättre förbindelser i parken skulle också bidra till att parken upplevs tryggare att röra sig i och fler skulle förhoppningsvis välja att både röra sig i parken och vistas i den.

Ekologisk infrastruktur: Den lilla parken är mycket lummig och är en potentiell spridningskorridor för djur och växter mellan slänterna vid Skanstull. Här finns naturvårdsarten alm och både fåglar, insekter och smådjur. I parkens mellanskikt finns mycket täta buskage, främst i parkens västra delar, som är gynnsamma för småfågel. Buskagen i slänterna är också artrika och kolonilottsområdet bidrar med blommande och bärande träd och buskar. Detta gör att parken har en hög aktivitet av humlor, bin, fjärilar och fåglar. I parken finns också räva, grävling, rådjur och hare. Andra värdefulla habitat i parken är lämnad död ved vilket gynnar insekter. Parken som helhet bedöms ha en god luft-, buller- och mikroklimatreglerande funktion.

1. Kolonilottsområde Eriksdalslunden, 2. Gångstråk med slänter, 3. Gångstråk till Eriksdalsbadet, 4. Eriksdalsbadet, 5. Spårområde, 6. Promenadväg, 7. Informell gångväg. Skala 1:4000.

Trappa ned i parken från gångvägen mellan Ringvägen och Eriksdalsbadet. I bakgrunden syns kolonilottsområdet.

Eriksdalslunden är en nedsänkt park som sluttar upp mot Ringvägen och Söderleden.

Bevara:

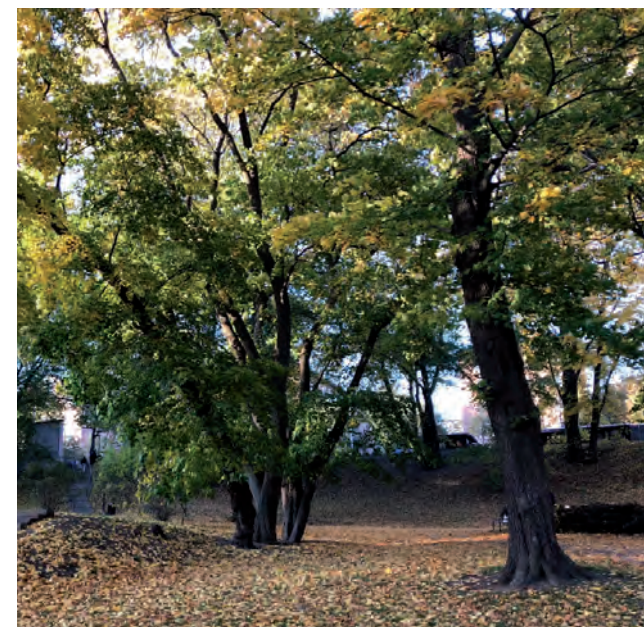
- Parkens fina slänter
- Stora träd
- Artrikedomen i parken

Vårda:

- Röjd ved bör regelmässigt lämnas som död ved
- Planteringen bör ses över. Eventuellt byta ut perenner
- Bättre belysning för ökad trygghet

Utveckla:

- Det viktiga sambandet mellan Ringvägen/ Skanstull och Årstaviken med genomgående stråk igenom parken i nord-sydlig riktning
- Entréer och kopplingar till koloniträdgårdsområdet

Marken sluttar brant ned från Ringvägen och landskapsformen är utpekad som viktig för Stockholms landskapsbild.

33. Färgargårdstorget

Historik

Namnet Färgargårdstorget kommer av att här låg ett färgeri där man färgade tyger i slutet av 1600-talet fram till 1930-talet. Färgargården (1) finns kvar men är idag bostäder. Stenhuset vid Barnängsgatan står också kvar medan resterande bebyggelse har rivits. Parken rustades 2018.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark

Storlek: 0,9 ha

Innehåll: Parkens gräsyta ramas in av buskar och finplanteringar. I parken finns flera stora träd och perennplanteringar. I gräsyntans lågpunkt finns en perennplantering med vattentåliga växter som tar hand om dagvattnet från parken men även vattentrappans (2) vatten. Genom parken går ett gång- och cykelstråk och närmast Färgargården i norr finns små trädgårdar (3). Söder om parken finns det en platsbildning med blommande träd i hårdgjord yta som angränsar till en vändplan (4). Mellan Ljusterögatan och trappan upp till Barnängsgatan finns naturmark. I anslutning till Ljusterögatan finns en del klippta gräsytor och förgårdsmark.

Analys

Grön karaktär: Vid upprustningen 2018 fick parken tydliga entréer och träd och buskar gallrades för att få ner mer sol i parken och ny gräsmatta anlades. Parken fick också ny belysning och vändplanen (4) i parkens södra del har minskat i storlek till förmån för en större torgyta med blommande träd. Angöringen (5) till dagverksamheten i kv Pumpan har begränsats genom både trafikskyltning och ändrad utformning. Parken är

en lummig del av gångstråket mellan Katarina Bangata och Barnängen. En koppling från nordväst saknas och det bör utredas om en sådan kan tillskapas. Det finns privatiserad mark norr om Färgargårdstorget som behöver ses över.

Grönt vardagsrum: Platsen används främst av de boende i närheten och av dagverksamheten i kv Pumpan. Parken är en rofylld plats med många olika sätt att sitta på, parksoffor, picknickbord, bänk runt träd och solstolar. Vattentrappan har adderat lekvärden till platsen. De små trädgårdarna mot Färgargården sköts idag av de boende, något som fungerar bra och det känns tydligt vad som är offentligt och vad som är privat. Vid bygget av den nya tunnelbaneuppgången kommer förmodligen parkens användning att ökas.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns många stora träd som, alm, ek, oxel och lönn. Det finns också ett antal mindre blommande träd och trädbuskar som magnolia, körsbär, skogskornell, syren och säl. Alla dessa träd är viktiga att behålla. Sälgen är särskilt viktig då många av de insekter som vi känner som pollinatörer; bin, humlor och fjärilar, har sälpollen och nektar som första mål mat när de vaknar ur vinterdvalan. Även mångfalden av buskar och perenner är viktig att bevara. I naturmarken finns det treskiktvegetation som bör bevaras men som kan utvecklas genom att bevara mer död ved. Holkarna som sitter i träden är också viktiga att behålla. Planteringarna, skelettjorden och gräsytan tar hand om största delen av platsens dagvatten.

1. Färgargården, 2. Vattentrappa, 3. Trädgårdar till bostäder, 4. Vändplan, 5. Angöring till kv Pumpan, 6. Stenhuset. Skala 1:3000.

Möblering med solstolar och picknickbord.

Vattentrappa med perennplantering som kan ta hand om både dagvatten och vatten från vattentrappan.

Bevara:

- Stora träd
- Vattentrappa
- Många olika typer av sittplatser
- Skötseln av trädgårdarna mot Färgargården av de boende
- Planteringar som del i dagvattenhanteringen
- Blommande träd och sälg
- Diversitet av perenner och buskar
- Naturmarken
- Holkar

Vårda:

- Gräsyta
- Planteringarna
- Buskar och träd

Utveckla:

- Perenner längs Ljusterögatan
- Bättre koppling upp mot Ljusterögatan
- Död ved i naturmarken mot Ljusterögatan

Entréplatsen med blommande träd i fögrunden och parken i bakgrunden.

34. Gotlandsparken

Historik

Parken anlades 1968 för synskadade. Hösten 2000 renoverades parken.

Beskrivning

Storlek: 0,4 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Denna långsmala och välstrukturerade park ligger i gatans mitt omgärdad av klippta häckar. Inuti finns grusade gångvägar och en rad mindre rum med olika innehåll, som ska stimulerar hörseln och känslan. Bl a finns ett upphöjt vattenkar i ett rum som avgränsas av halvhöga rubbelmurar. Mitt i parken finns en lekplats (1), med upplysta lekskulpturer. I parkens östra del finns en hundrastgård (4). I väster finns en blomstergård (2) med perenner. Här finns också en bronsskulptur med reliefer.

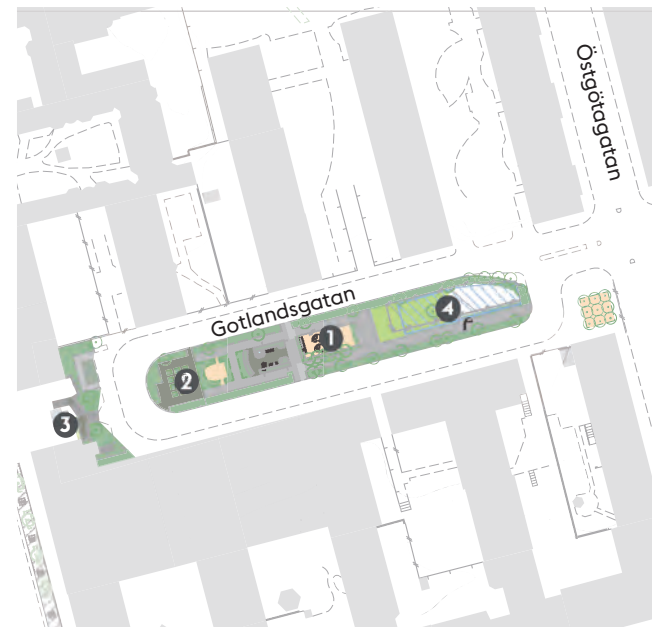
Analys

Grön karaktär: Vid parkens upprustning 2000 var målet att öka tillgängligheten med särskild hänsyn till synskadade. Deras behov har legat till grund för val av växter och skulpturer. Parken är idag i behov av ny upprustning och det behöver tas fram ett program som ser över parkens utformning och innehåll i sin helhet. Vattenkaret med porlande vatten fungerar ej och perennerna i blomstergården består inte längre av blommande aromatiska perenner. Murar och häckar är för höga och avskärmande. Parken är byggd

med mycket fina taktila material som är önskvärt att återanvända vid omgestaltning av parken. Att parken är utformad för synskadade framgår inte och en skylt som informerade om detta skulle behövas. Trappan ner mot Götgatan (3) behöver ses över och riktas rätt, idag ligger en kiosk vid trappans fot som försvårar en omriktning av trappan. Parken ligger inom ett område som har brist på kvartersparker. För att kompensera bristen bör skötseln vara intensiv och upprustning göras så snart behov uppstår.

Grönt vardagsrum: Användandet av parken begränsas av hur den är utformad och ett nytt program för den ska även ta hänsyn till andra grupper än synskadade. Hundrastgården är mycket välanvänd men behöver hög skötselnivå.

Ekologisk infrastruktur: Det finns många stora träd och blommande träd som är viktiga att behålla. Buskar och planteringar kan utvecklas med fler arter och blommor som drar till sig pollinerare. Även holkar kan sättas upp i parken.

1. Lekplats, 2. Blomstergård, 3. Trappa mot Götgatan, 4. Hundrastgård. Skala 1:2000.

Perennplanteringar och bronsskulpturen "Noaks Ark".

Den genomgående gångvägen i parken och hundrastgården till höger.

Bevara:

- Rum i rummet med intim skala
- De påkostade materialen, murar och markmaterial
- Stora träd
- Populär hundrastgård för synskadade

Vårda:

- De fyrkantiga planteringarna i blomstergården, komplettera med aromatiska perenner
- Hundrastgårdens skötsel
- Parken med hög skötselnivå pga. brist på kvartersparker i området

Utveckla:

- Nytt program för parken med fokus på synskadade men även andra grupper
- Information i form av skylt om att parken är utformad för blinda
- Hundrastgården med fler sittplatser
- Trappan ner mot Götgatan
- Dialog med de boende, Synskadades Riksförbund och andra verksamheter vid utveckling av nytt program
- Mer diversitet i planteringar
- Holkar

Rum med vattenkar och upphöjda planteringar.

35. Haren - Norra Bysistäppan

Historik

En större lekplats anlades i slutet på 1960-talet öster om kv Haren. Den genomgick en genomgripande upprustning i början på 2000-talet. I norra delen av parken finns ett brukaravtal.

Beskrivning

Storlek: 0,5 ha

Karaktär: Kvarterspark, lekpark

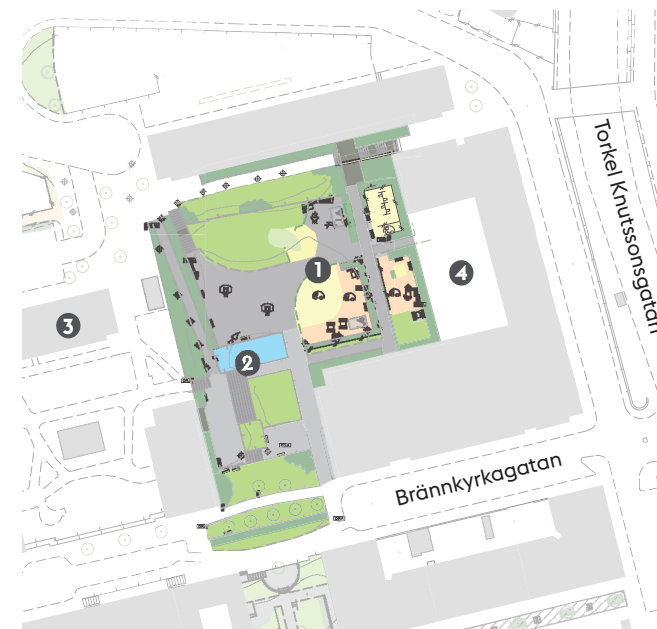
Innehåll: Parken har en stomme av granitmurar som omger och delar upp parken i olika rum. Vid entrén från Brännkyrkagatan finns flera stora träd bl a bok och lönn. Här finns även en gatstensyta med sittplatser. Olika lekfunktioner (1) finns i parkens östra del. I parkens centrala del ligger en stor plaskdamm (2).

Analys

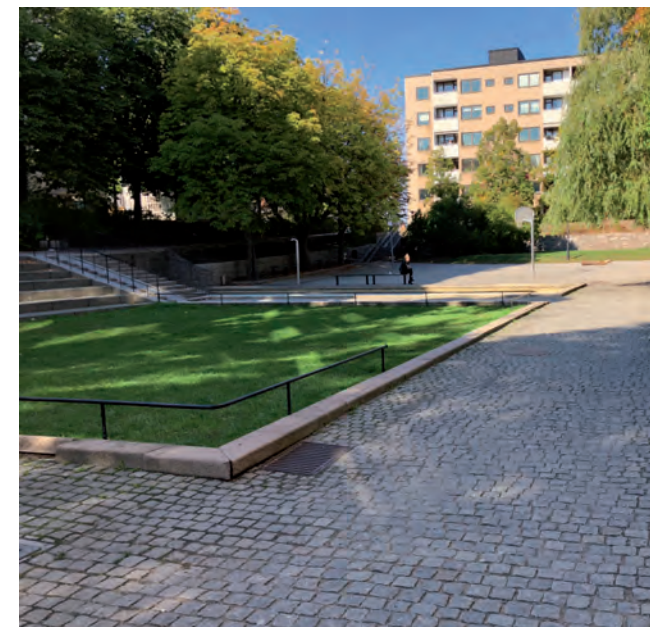
Grön karaktär: Parken som är en uppskattad lekplats är också en kvarterspark med fina rumsligheter och väl bevarade vackra material i granitmurar, räcken, grindar, trappor och växtlighet. Parken har tydliga vackra entréer och är välskött och i relativt gott skick. Dock är vissa buskage och gräsytor i behov av upprustning. Det finns många planteringsytor i parken som behöver kompletteringsplanteras. Buskar fanns förut i den upphöjda planteringen längs med Brännkyrkagatan och skulle kunna planteras in igen. Längs med granitmuren på Brännkyrkagatan skulle det också kunna tillföras sittplatser då det är ett bra läge med utsikt, uppsikt, sol och lugn.

Grönt vardagsrum: Parken som ligger mellan flera bostadshus kan upplevas som en privat gård och därför är det viktigt för parkens allmänna karaktär att parkens storlek och plaskdammen bevaras. Parkens entréer skulle kunna utvecklas för att ännu tydligare berätta att det är en allmän park. I parken finns basketkorg, plaskdamm och avkoppling skild från bilar. Därmed riktar sig Haren - Norra Bysistäppan till många olika målgrupper. För att bättre kunna nyttjas för avkoppling skulle det överlag behövas fler sittplatser i parken, lämpligt är på den övre nivån i parken då ytorna uppe på terrasserna är fint belägna. Sandleken är i behov av skugga. Lekytan skulle kunna tillföras ett till lekelement. Förskolor i närheten har lekutrustning i en låst bod som de plockar fram när de är i parken.

Ekologisk infrastruktur: Parken har stora träd som fördröjer dagvatten och bidrar till ekosystemtjänster i form av luft-, buller och mikroklimatreglerande effekter. Bland dessa träd finns också naturvårdsarterna alm och ask. I parken finns täta buskage vilket gynnar småfåglar, men parken är till stor del hårdgjord och de ekologiska värdena skulle kunna stärkas genom att fler buskar planteras.

1. Lekområde, 2. Plaskdamm, 3. Kvarteret Haren, 4. Kvarteret Leporiden. Skala 1:2000.

Vacker park med fint avvägda rum, fina material och vackra träd.

Parkens lek område används mycket av förskolegrupper

Bevara:

- Parkens stora träd
- Parkens skala och rumsligheter
- Plaskdammen
- De många lekfunktionerna
- Förråd för förskoleverksamhet på platsen

Vårda:

- Kompletteringsplantera buskage
- Tillåt buskage att bre ut sig och lämna ris på terrasserna
- På sikt rusta murar och trappor av granit
- Inom en tioårsperiod behöver lekytorna upprustas

Utveckla:

- Sittplatser och buskar vid upphöjd plantering längs med Brännkyrkagatan
- Lekytan med små tillägg. Tillför skugga vid sandytan
- Barnhagen med utrustning som är anpassad för småbarn
- Terrasserna med olika typer av sittplatser så att fler målgrupper nyttjar parken
- Ekologiska värden uppe på terrassyterna

De stora kastanjeträden bildar tak över ingången från nordväst.

36. Helgalunden

Historik

Helgalunden har fått sitt namn efter kvarnägaren Helge Helgesson och väderkvarnen "Häljan" som fanns här i slutet på 1600-talet. En rest från den tiden är mjölnarens stuga som ligger i parkens västra del. Parken anlades med början 1910 då kvarnen revs. Helgalundskapellet som fanns på platsen ersattes år 1918 av Allhelgonakyrkan som uppfördes i Helgalunden. Nyligen har en tillgänglighetsanpassning av kyrkans entréer utförts.

Beskrivning

Storlek: 0,7 ha

Karaktär: kvarterspark

Innehåll: I parken finns gräsytor, berg i dagen, många stora träd och buskar. Vackra syrener finns vid Mjölnarens stuga och ett vackert vårfior. I parkens norra del finns ett viktigt entréområde till kyrkan. Belysningsstolpar finns i parken och effektbelysning lyser upp kyrkans fasader. Vid entrén till kyrkan finns en finplantering. I parken finns också en gammal lindallé.

Analys

Grön karaktär: Helgalunden är en fin plats och har som helhet bra rumslighet med sin avgränsning mot kyrkan och de omgivande kvarterens fasader. Parken gränsar också till en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. I parken finns många stora fina träd av olika arter och mycket buskage som ramar in parken från gatan. Entréerna till parken skulle behöva förtydligas. Vid norra entrén till kyrkan (3) finns en plantering som är i behov av upprustning. Vegetationen behöver ses så att entréerna in i parken, upp till kyrkan och framförallt

trappan i norr förbättras. Det är viktigt att bevara karaktären av naturmark i parken. Gatumarken intill parken behöver ses över, till exempel de räcken av aluminiumrör som finns mot Blekingegatan passar inte med parkens utformning.

Grönt vardagsrum: Parken används framförallt vid evenemang kopplat till kyrkans verksamhet så som bröllop, begravning och dop. Parken är också en plats för lugn och ro, avskärmad från trafikerade vägar. I parken finns ingen lekutrustning men grusplanen används för spontanlek och naturmarken erbjuder lek. En lekskulptur skulle kunna tillföras för att öka parkens lekvården. Vägen upp mot kyrkan är brant och behöver kompletteras med handledare. Andra kvaliteter i parken är de skyltar som berättar om platsens historia, en anslagstavla, blomprakt, dricksfontän och stadsodling. Sittplatser skulle kunna utvecklas vid den tidigare platsen för statyn av Greta Garbo med utsikt över Blekingegatan.

Ekologisk infrastruktur: Helgalunden har en riklig vegetation med stora breda lövträd vilket är värdefullt ur ekologisk synvinkel. Täta buskage med många småfåglar och många olika arter av buskar och träd är viktigt för den biologiska mångfalden. Parken är en potentiell spridningskorridor mellan Tjurbergsparken och Rosenlundsparken. I Helgalunden finns också naturvårdsarten alm, ädellöv så som lind samt blommande och bärande vegetation så som fläder och syren. Vegetationen bedöms som helhet ha en viss buller, luft och klimatreglerande funktion. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i parkerna skulle det kunna tillföras insektshotell, fågelholkar och lämnas död ved i parken.

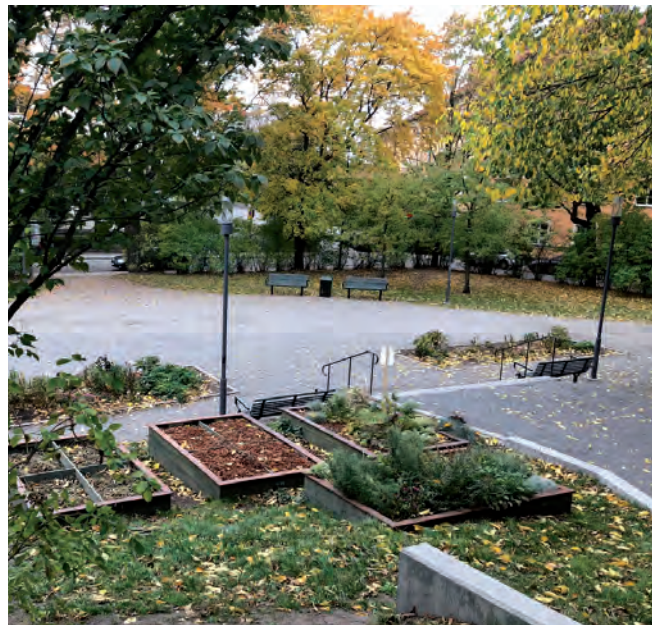

1. Allhelgonakyrkan, 2. Mjölnarens stuga, 3. Entréområde till kyrkan, 4. Kvarteret Metern, 5. Tidigare plats för staty över Greta Garbo. Skala 1:2000.

Allhelgonakyrkans karaktärsstarka siluett. Till höger syns lindallén.

*Det södra parkrummet skulle behöva bättre rumslighet.
Stadsodlingen i förgrunden.*

Bevara:

- Parkens kulturhistoriska värden och nuvarande karaktär
- Parkens stora träd
- Naturmarken

Vårda:

- Entrén upp till kyrkan genom att se över vegetationen
- Lämna död ved i parken

Utveckla:

- Södra parkens rumslighet genom att plantera fler träd
- Tillföra lekvärden genom lekskulptur
- Tillföra insektshotell och fågelholkar
- Sittplats i parkens östra del vid Blekingegatan

Vegetationen i kyrkans entrépark är överväxt och skulle behövas ses över. uskagen har stora ekologiska värden.

37. Heliosparken

Historik

Parken anlades 2007. Delar av resterande parkstråk anlades i samband med att den nya bebyggelsen kom till. Parken har fått sitt namn efter att Elektroheliost hade tidigare kontor och fabrik intill närliggande Heliosvägen.

Beskrivning

Storlek: 0,7 ha

Karaktär: Kvarterspark, parkstråk

Innehåll: Parken är ett ca 700 meter långsmalt stråk med gång- och cykelväg. Öster om Heliosgatan finns en lekplats (1). Lekplatsen gränsar till en skolgård (5). I anslutning till skolgården finns en liten bollplan (4). Vid angoringsgatornas vändplaner vidgar sig parken i gröna entrétorg och framför Kulturama (7) till ett långsmalt torg. Vid Bröderna Hedlunds park (3) öppnar stråket upp sig och innehåller en pergola, planteringar, gräsyta och ett konstverk. Här finns en förskola som ligger i anslutning till en lekplats (1).

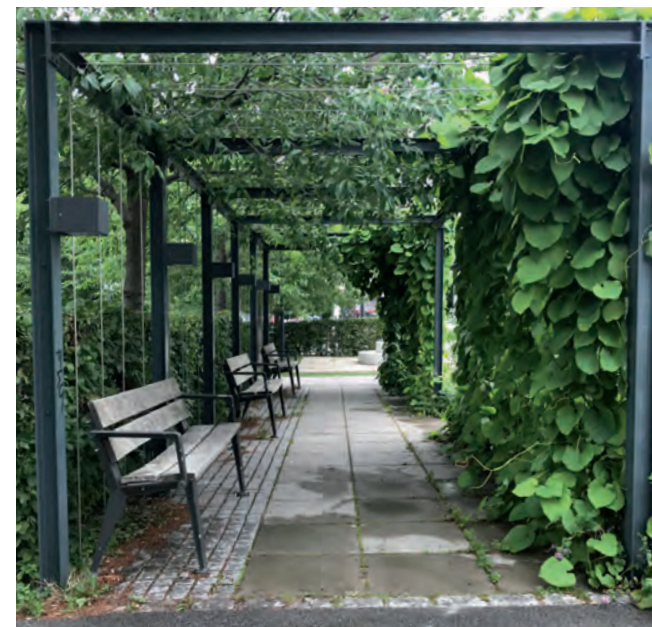
Analys

Grön karaktär: Parken har under lång tid varit en byggarbetsplats och är inte helt färdigställd och delar är under ombyggnad. Stråkets västra del är väl strukturerat. Avenbokshäckar avgränsar stråket mot bostädernas privata mark. Dagvattenrännan är i behov av underhåll. Bröderna Hedlunds park (3) är i behov av upprustning, både avseende planteringar och gräsytor. I den östra delen har stråket en annan karaktär. Det öppnar upp sig i torgbildningar och större planteringsytor, framförallt framför Kulturama. Lekplatsen och bollplanen ligger längs med stråket och där är bänkar och parksoffor i behov underhåll. Stråket kan utvecklas med mer integrerad lek.

1. Lekplats, 2. Förskola, 3. Bröderna Hedlunds park, 4. Bollplan, 5. Skolgård, 6. Heliostorget, 7. Kulturama . Skala 1:4000.

Grönt vardagsrum: Heliosparken är ett stråk som främst används som kommunikationsstråk av gående och cyklister. Många barn rör sig också längs stråket och använder dess lekplatser. Stråket har en lokalt samlande funktion. De två lekplatserna är välbesökta och framförallt den västra utnyttjas mycket av områdets förskolor. Lekparken i öster är något mindre, men avsikten är att friytorna på skolgården ska kunna samnyttjas av både skola och allmänhet. Där stråket öppnar upp sig finns det platser där man kan slå sig ner och stanna ett tag, t.ex. Bröderna Hedlunds park. Parken skulle kunna utvecklas med fler typer av sittplatser, ett mer socialt sittande och bord och kompletterande belysning vid planteringarna. Pergolans växtlighet behöver ses över. Konstverket är mycket uppskattat och används också till lek. Karaktären som en omslutande grön oas och tillflykt

Pergola i Bröderna Hedlunds park.

skulle kunna utvecklas ytterligare. Då det finns många barn i området och lekplatserna slits hårt bör det utredas om det går att skapa fler och/eller större lekplatser längs stråket.

Ekologisk infrastruktur: Parkens träd, perenner och buskar är viktiga ekologiska inslag och bör bevaras. Stråket kan utvecklas med mer blommande perenner eller äng där det idag är gräs. Dagvattenhanteringen bör utvecklas även i stråkets östra delar. Tillförsel av holkar och insektshotell skulle öka de ekologiska och pedagogiska värdena. Vissa delar av parken skulle kunna få bli lite mer friväxande i sin karaktär, exempelvis de små platserna som öppnar upp sig, för att få in mer ekosystemtjänster.

Bevara:

- Alla träd
- Lekplatserna
- Dagvattenhanteringen i den västra delen
- Det välfungerande stråket där man kan röra sig utan konflikt med biltrafik
- Tydligheten mellan privat respektive allmän mark
- Tydlig och bra rumslighet i Bröderna Hedlunds park och lekparken i väster

Vårda:

- Gräsytor
- Bänkar
- Perenner och klätterväxter i Bröderna Hedlunds park
- Dagvattenrännorna

Utveckla:

- Mer lek längs stråket
- Belysning vid platserna längs stråket
- Flera olika typer av sittplatser och bord vid vissa bänkar, ex i Bröderna Hedlunds park
- Dagvattenhantering längs hela stråket
- Mer planteringar eller äng längs stråket
- Vissa platser att bli mer vilda i sin grönskande karaktär
- Holkar och insektshotell

Fin lekplats omringad av avenbokshäckar.

Heliosparken består till stor del av en gång och cykelväg där platser öppnar upp sig längs stråket. Bild från parkens västra del.

38. Höga Stigen

Historik

Namnet Höga Stigen härstammar ända från 1600-talet. Träd planterades här 1916-1917.

Beskrivning

Storlek: 0,2 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Parken, ligger i slänten mellan Fiskargatan och Klevgränd, genomkorsas av trappor (1) och promenadvägar. På några ställen finns utsiktsplatser (3) i form av små terrasser med soffor. Den norrvända sluttningen upprustades 2007 med planteringar av marktäckare. I sluttningens nederkant finns grupper av rhododendronbuskar av olika storlekar. I parken finns skulpturen "Skitstöveln" (2).

Analys

Grön karaktär: Höga stigen ligger inom en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Närheten till Mosebacke Terrass (4) borde utnyttjas bättre och den relativt plana gräsytan i anslutning till Mosebacke skulle kunna utvecklas till en plats att vistas på, ex genom solstolar eller picknickbord. En skylt som bjuder in till Mosebacke från parken borde finnas här. Slänter och hela parken bör utvecklas till en Rhododendronpark. Kanterna mellan gångvägar och gräsytor behöver förtydligas och stärkas med en fris. Trappor, murar och räcken är i väldigt fina material, men behöver vårdas.

Grönt vardagsrum: Parken fungerar mest som kommunikationsstråk och används flitigt för hundrastning. Konstverket och utsikten lockar också turister till parken. Tillgängligheten i parken behöver ses över, denna park kommer pga. av stora

höjdskillnader aldrig bli helt tillgänglig men genom att ha ett räckelängst den branta gångvägen upp mot torget (5) vid bostäderna kan man underlätta rörelsen i parken. Sittplatser består enbart av parkbänkar, olika typer av sittplatser och bord skulle göra parken till en plats där man i större grad kan vistas.

Ekologisk infrastruktur: Det finns många större träd i parken, ask, lönn, lind och almar men också ett större antal fläderbuskar som bör bevaras. En trädvårdsplan för dessa äldre träd behöver tas fram. Holkar och insektshotell kan tillföras parken. Vid utveckling av parken till en Rhododendron park är det viktigt att använda sig av flera olika sorter för att ha en diversitet i planteringarna. Vissa delar av slänterna kan också utvecklas till torrängar.

Bevara:

- Stora träd och fläder
- Fina material i murar, trappor och räcken

Vårda:

- Trappor, murar och räcken
- Kanterna mellan gräs och gångvägar
- Planteringarna

Utveckla:

- Utveckla vissa ytor till Rhododendronpark
- Tillgängligheten
- Flera typer av sittplatser
- Holkar och insektshotell
- Utveckla vissa ytor till torräng
- Återplantera döende träd som utsatts för skadegörelse
- En trädvårdsplan

1. Trappa, 2. Konstverk, 3. Utsiktsplats, 4. Mosebacke Terrass, 5. Torg. Skala 1:1000.

Trappor i naturlig slänt.

39. Ivar Los Park

Historik

Innan parken anlades låg det två 1700-talshus här. De revs på 1930-talet och en lek- och utsiktspark anlades 1940 under namnet Mariatäppan. Sitt nuvarande namn fick parken 1990. En upprustning av parken genomfördes 1998 i samband med att Monteliusvägen byggdes. Temalekplatsen (2) byggdes 2018 på temat stad och land.

Beskrivning

Storlek: 0,2 ha

Karaktär: kvarterspark, lekpark

Innehåll: Parken avskärmas av ett träplank mot Bastugatan. Planket med sin port har kulturhistoriskt värde. I parken finns en platsbyggd lekplats (2) med stugor, trädjur, gungor, klätterställning och rutschkana. Här finns också en magnifik ask med grotta vid rötterna. I parkens norra del finns en sittplats samt grässlutningar med utsikt över Riddarfjärden. Även här avgränsas parken av ett plank. Genom en grind nås Monteliusvägens promenadstråk.

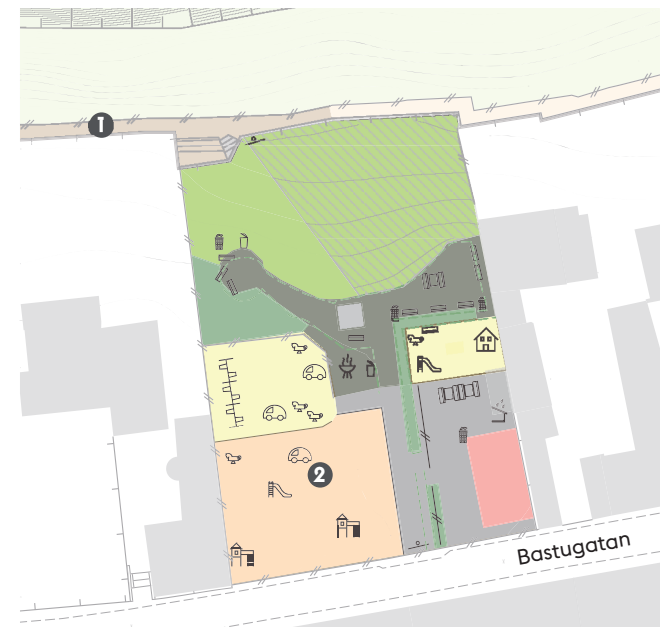
Analys

Grön karaktär: Ivar Los park är en fin liten park med fantasifulla lekvärden och en storslagen utsikt. Det finns en känsla av höjd, luft och rymd i parken genom läget och den fantastiska utsikten och den är en av Södermalms mest välbesökta parker. Den är en liten pärla men är delvis svår att upptäcka utifrån. Från Monteliusvägen är den skymd av plank och grinden in till parken upplevs som privat. Planket utmed Bastugatan med sin fina port gör att parken inte upptäcks från gatan heller. Gräsyrtorna i parken

är i behov av upprustning. Gräsyrtans avslut ner mot planket skulle kunna förbättras med en inramande plantering med buskar och perenner. Lekparken är vackert anpassad till platsens karaktär och kulturhistoria.

Grönt vardagsrum: Ivar Los park är en populär park för lek, utsikt, ro, picknick och som rofylld mötesplats på både dagar och kvällar. Då den nyttjas av både barnfamiljer, förskolegrupper och ungdomar är trycket på parken stort och det behövs därför en intensiv skötsel. På grund av det stora besöksstrycket bör det också återinföras en toalett i parken. De fantastiska lekvärden som finns i parken kräver också extra skötsel. Den gula muren längs med konstgräsplanen skulle kunna utvecklas med sittplatser och därigenom göra att bollplanen används av fler då det finns möjlighet att delta på olika sätt. Muren skulle också kunna få konstnärlig utformning, till exempel en muralmålning som knyter an till parkens tema.

Ekologisk infrastruktur: Det finns många större träd i parken, tex ask, men också ett större antal buskar som bör bevaras. Parken är till största delen täckt med genomsläppliga material i form av gräs och grus vilket är viktigt för omhändertagande av dagvatten. Det är viktigt att de träd som står i konstgräs får tillräckligt med vatten. För att knyta an till jordbrukstemat i lekparken skulle det förutom den solrosåker som finns där idag kunna finnas lin, vallmo och blåklint.

1. Monteliusvägen. 2. Temalekplats.
Skala 1:1000.

Populär temalekplats.

Sittplatser i bra läge med fin utsikt..

Bevara:

- Fantastiska lekvärderna
- Fin park med utsikt, träd och gräsyta
- Pulkabacke
- Asken som är som konstverk i parken

Vårda:

- Se över lekutrustning vart femte år
- Träden med växtbäddrensovering
- Renovera slitna gräs- och buskytor
- Se till så att träden som står i konstgräs mår bra

Utveckla:

- Lekdelen i parken med blommor och odling
- Toalett i parken
- Den gula muren med konst och sittplatser
- Förbättra entrén in till parken från Monteliusvägen
- Förbättra entrén in till parken från Bastugatan
- Förtydliga och tillgängliggöra stigen genom att skapa en åsnetrappa
- Nedre delen av gräsytan med tillkommande plantering för både ökande upplevelsevärden och dagvattenhantering
- Återplantera en ask vid staketet i parkens norra del

Sluttande gräsyta ut mot Monteliusvägen och utsikten över Stockholm.